

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Stopio cosbi corfforol yng Nghymru

Gwybodaeth i'r gweithlu gwasanaethau cymdeithasol

Ar 21 Mawrth 2022 daeth Deddf Plant (Diddymu Amddiffyniad Cosb Resymol) (Cymru) 2020 i rym. Mae cosbi plant yn gorfforol yn anghyfreithlon yng Nghymru bellach.

Fel gweithiwr cymdeithasol proffesiynol yng Nghymru, dyma beth sydd angen i chi ei wybod.

Beth yw cosb gorfforol?

Mae sawl math o gosb gorfforol. Fel smacio, taro, slapio ac ysgwyd.

Ond mae mathau eraill hefyd.

Mae'n amhosibl rhestru pob math o gosb gorfforol. Gall fod yn unrhyw ddull o gosbi plentyn gan ddefnyddio grym corfforol.

Beth sydd wedi newid?

Ers 21 Mawrth 2022, ni all unrhyw un yng Nghymru ddefnyddio 'amddiffyniad cosb resymol' os yw'n cael ei gyhuddo o ymosodiad cyffredin.

Mae cosbi corfforol o unrhyw fath yn anghyfreithlon yng Nghymru.

A yw'r gyfraith newydd yn berthnasol i bawb yng Nghymru?

Ydy, mae'n berthnasol i bawb – rhieni neu unrhyw un sy'n gyfrifol am blentyn tra bo'r rhiant yn absennol (in loco parentis).

Ac fel gyda chyfreithiau eraill, mae'n berthnasol i ymwelwyr â Chymru hefyd.

Pam mae'r gyfraith hon yn bwysig?

Amcan cyffredinol y gyfraith hon yw diogelu hawliau plant drwy wahardd cosbi plant yn gorfforol gan rieni a'r rhai sy'n gweithredu in loco parentis. Mae hyn yn golygu bod gan blant yr un amddiffyniad rhag ymosodiad ag oedolion. Mae'r gyfraith yn glir - hawdd i blant, rhieni, gweithwyr proffesiynol a'r cyhoedd ei deall.

Bwriedir i'r Ddeddf, ar y cyd ag ymgyrch i godi ymwybyddiaeth a chefnogaeth i rieni, arwain at ostyngiad pellach yn y defnydd a'r goddefgarwch o gosb gorfforol i blant yng Nghymru.

Mae hyn yn bwysig oherwydd bod ymchwil yn awgrymu y gallai unrhyw fath o gosb gorfforol fod yn niweidiol i blant.

Stopio Cosbi
Corfforol

Ending Physical
Punishment

Beth sy'n digwydd os yw rhywun yn cosbi plentyn yn gorfforol?

Maent yn torri'r gyfraith.

Nid rhwystru rhieni rhag disgyblu eu plant yw bwriad y gyfraith newydd. Fodd bynnag, os ydynt yn defnyddio cosb gorfforol i ddisgyblu plentyn sydd yn eu gofal, gallent gael eu cyhuddo o ymosodiad cyffredin. Efallai y cânt gofnod troseddol, sydd yr un fath ar gyfer unrhyw drosedd.

Mae cyngor a chymorth ar gael ar draws Cymru i annog pobl i roi'r gorau i ddefnyddio cosb gorfforol a dod o hyd i ffyrdd cadarnhaol o reoli ymddygiad plant.

Mewn achosion lle mae'r heddlu yn penderfynu bod angen cymryd camau pellach, mae yna opsiwn i adsefydlu'r unigolyn yn hytrach na'i erlyn. Os yw'r heddlu yn penderfynu bod hyn yn briodol, gallant gyfeirio'r unigolyn at gymorth rhianta y tu allan i'r llys er mwyn hybu technegau magu plant cadarnhaol a'i helpu i osgoi aildroseddu. Yr awdurdodau lleol sy'n darparu'r cymorth ychwanegol hwn.

Beth y mae hyn yn ei olygu i fy sector i?

Mae'r gyfraith newydd yn golygu na all yr heddlu ystyried yr amddiffyniad o gosb resymol pan fyddant yn ymchwilio i ymosodiad honedig ar blentyn gan eu rhiant neu berson sy'n gweithredu in loco parentis.

Dylech gyfeirio at Weithdrefnau Diogelu Cymru a'u Canllaw Ymarfer ar Ddiogelu plant mewn perthynas â Deddf Plant (Diddymu Amddiffyniad Cosb Resymol) (Cymru) 2020, wrth ymdrin ag achosion o gosb gorfforol. Dylech hefyd barhau i gadw llygad ar ddiweddariadau a wneir i ganllawiau a hyfforddiant gan eich sector chi.

Ar draws pob sector, mae diddymu amddiffyniad cosb resymol yn golygu bod ymarferwyr yn gallu darparu cyngor clir, diamwys i rieni a gofawyr bod unrhyw lefel o gosb gorfforol yn anghyfreithlon yng Nghymru.

Ble gallaf gael rhagor o wybodaeth?

I wybod mwy am stopio cosb corfforol ewch i:
llyw.cymru/StopioCosbiCorfforol

Mae *Magu Plant. Rhowch amser iddo* yn cynnig tips a chyngor arbenigol ar fagu plant mewn modd cadarnhaol:
llyw.cymru/rhowchamseriddo

Gweithdrefnau Diogelu Cymru:
diogelu.cymru

Gweithdrefnau Diogelu Cymru (Canllaw Ymarfer):
Diogelu plant mewn perthynas â Deddf Plant (Diddymu Amddiffyniad Cosb Resymol) (Cymru) 2020

**Mae'r oes wedi newid. Mae agweddau wedi newid.
Does dim lle i gosbi corfforol mewn Cymru fodern.**